

Wrocław, dnia 3 września 2026 r.

WK.WR.40.11.2026.337

**Pan
Bartłomiej Strózik
Wójt Gminy Świdnica
ul. B. Głowackiego 4
58-100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7), przeprowadziła w okresie od 14 maja do 13 lipca 2026 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Świdnica. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym w dniu 13 lipca 2026 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień publicznych w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm.), zwanej dalej „P.z.p.”, objęto zamówienie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 120516D w Bystrzycy Górnej” (zamówienie nr ZP.271.4.2024).

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

Księgowość i sprawozdawczość

Na koncie 011 „Środki trwałe” nie ujawniono ani w dacie nabycia ani na podstawie wyników inwentaryzacji wartości dwóch nieruchomości (dotyczy to lokalu mieszkalnego położonego w Bystrzycy Górnej nr 19 i zabudowanej działki nr 404/5 obręb Pszenno), które sprzedane zostały odpowiednio: 14 sierpnia, 25 września 2024 roku. Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 522, z późn. zm.), zwanej dalej „u.r.”, w świetle których do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym (nabycie lub rozliczenie wyników inwentaryzacji), oraz że księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, a za takie księgi uznaje się, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Inwentaryzacja środków trwałych (ewidencjonowanych w księgach Urzędu na kontach 011 „Środki trwałe” i 013 „Pozostałe środki trwałe”) powierzonych do używania przez Ochotnicze Straże Pożarne w: Burkatowie, Bystrzycy Górnej, Gogołowie, Grodziszczu, Lutomi Dolnej, Mokreszowie, Pankowie, Witoszowie Dolnym została przeprowadzona, wg stanu na 31 grudnia 2024 r., w drodze spisu z natury przez pracowników Urzędu. Było to niezgodne z § 2 ust. 5 zarządzenia Wójta nr 178/2024 z dnia 4 października 2024 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji aktywów i pasywów Gminy Świdnica

na dzień 31 grudnia 2024 r. oraz art. 26 ust. 1 pkt 2 u.r. Z powyższych przepisów wynika, że stan składników aktywów powierzonych innym jednostkom w użytkowanie inwentaryzuje się (sprawdza) w drodze uzyskania wyników spisu z jednostki, której zostały powierzone (nie ma znaczenia sposób powierzenia tych aktywów). W przypadku gdy uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie jest możliwe (niedokonanie spisu przez jednostki, którym powierzono aktywa, lub brak obowiązku dokonania tego spisu w przypadku nieprowadzenia ksiąg rachunkowych) — aktywa powierzone innym jednostkom inwentaryzuje się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników (art. 26 ust. 1 pkt 3 u.r.).

Środki pieniężne, które Gmina otrzymała na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, gromadzone były na rachunku bankowym budżetu oraz ewidencjonowane w księgach rachunkowych budżetu (konto 139-2). Środki te nie stanowią dochodów budżetu, o którym mowa w art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, i nie powinny być ewidencjonowane w księgach budżetu. Stanowi to naruszenie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych budżetu, o których mowa w § 20 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2026 r. poz. 909).

Dochody budżetowe

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2025 r. wykazano:

- należności z tytułu opłaty prolongacyjnej w kwocie 630 zł jako skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności, zwolnienia z obowiązku pobrania, ograniczenia poboru,
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zaniżone o kwotę 226 zł (rozdział 75616 § 0910 „Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”).

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy sporządzonych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 r. zaniżono:

- skutki obniżenia górnych stawek podatków o kwotę 75.132,88 zł (w podatku od środków transportowych),
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia o kwotę 1.034 zł.

Powyższe naruszało § 3 ust. 1 pkt 8, 10 lit. a i b w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 38 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 133, z późn. zm.). W trakcie kontroli sporządzono korekty ww. sprawozdania.

Wbrew art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.) organ podatkowy w niedostateczny sposób dokonywał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, w przypadku podatników o numerach kartotek: 900/0023, 900/0115 i 900/0181 (osoby prawne), którzy w składanych deklaracjach na podatek od nieruchomości na lata 2024 i 2025 wykazywali powierzchnie użytkowe budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą mniejsze od tych, które wynikały z ewidencji gruntów i budynków, grunty rolne jako zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej i nie wykazywali do opodatkowania nieruchomości nabytych w trakcie roku.

W trakcie kontroli organ podatkowy wezwał podatnika o numerze kartoteki 900/0023 do złożenia wyjaśnień dotyczących powierzchni użytkowej budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, a podatnik o numerze kartoteki 900/0115 złożył korekty deklaracji na podatek od nieruchomości za lata 2021–2026.

Gospodarowanie mieniem

Protokół uzgodnień oraz akt notarialny dotyczące bezprzetargowej sprzedaży działki nr 61/19 położonej w obrębie Bystrzyca Górna zostały podpisane przed upływem terminu przewidzianego w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399, późn. zm.), zwanej dalej „u.g.n.”, tj. przed upływem terminu przewidzianego na złożenie wniosku o nabycie nieruchomości przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu.

We wszystkich objętych kontrolą przypadkach wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia nie zostały opublikowane na stronie internetowej Urzędu (<https://gmina.swidnica.pl>). Ograniczono się do ich publikacji na stronie podmiotowej Urzędu w Biuletynie Informacji Publicznej (<https://bip.gmina.swidnica.pl>). Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 1 u.g.n.

Sprzedaży w drodze bezprzetargowej udziału wynoszącego 9/10 w zabudowanej działce nr 404/5 obręb Pszenno dokonano za cenę 15.066 zł netto, tj. w wysokości niższej o 1.674 zł netto niż jej wartość ustalona w operacie szacunkowym z dnia 7 czerwca 2024 roku. Było to niezgodne z art. 67 ust. 3 u.g.n.

Nie opublikowano na stronie internetowej Urzędu (<https://gmina.swidnica.pl>) ogłoszeń o przetargach na zbycie dwóch nieruchomości (działki nr 211/9 obręb Wilków oraz lokalu mieszkalnego położonego w Bystrzycy Górnej nr 26), co było niezgodne z § 6 ust. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213).

Podczas drugiego przetargu ustnego nieograniczonego, przeprowadzonego 20 marca 2025 r., na sprzedaż działki gruntu nr 211/9 obręb Wilków, komisja przetargowa zezwoliła na dokonanie przez uczestnika przetargu postąpienia w kwocie niższej niż 1% ceny wywoławczej (kwota postąpienia wyniosła 1.200 zł zamiast 1.260 zł). Było to niezgodne z § 14 ust. 3 powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy Świdnica na podstawie art. 53 ust. 1 u.f.p., Skarbnik Gminy Świdnica na podstawie art. 54 ust. 1 u.f.p. oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy Świdnica.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 522, z późn. zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) ewidencjonowania na koncie 011 „Środki trwałe” zdarzeń gospodarczych dotyczących składników aktywów trwałych w okresach sprawozdawczych, w których nastąpiły, w celu rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 1 i 2 ustawy,
 - b) przeprowadzania inwentaryzacji własnych składników majątkowych używanych przez inne jednostki zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy.
2. Przestrzeganie zasad rachunkowości, o których mowa w § 20 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2026 r. poz. 909).
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 133, z późn. zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8, 10 lit. a i b w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 38 do rozporządzenia.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.), w szczególności w zakresie dokonywania czynności sprawdzających złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do postanowień art. 272 pkt 3 ustawy.

5. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej o skutkach (w tym finansowych) działań podjętych wobec podatników o numerach kartotek 900/0023, 900/0115 i 900/0181.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399, z późn. zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) prowadzenia uzgodnień i zawierania aktów notarialnych dotyczących bezprzetargowej sprzedaży nieruchomości po upływie terminu przewidzianego w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy na złożenie wniosków o nabycie przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu,
 - b) zamieszczania wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia na stronie internetowej Urzędu, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy,
 - c) ustalania ceny sprzedaży nieruchomości gminnych zgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
 - a) publikowania ogłoszeń o przetargach na sprzedaż nieruchomości zgodnie z § 6 ust. 7 rozporządzenia,
 - b) uniemożliwienia uczestnikom przetargów na zbycie nieruchomości dokonywania postępień w kwotach niższych niż 1% ceny wywoławczej z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych, stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Beata Szyszka
Przewodnicząca Rady Gminy Świdnica